

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΤΟΣ ΚΓ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1903

ΑΡΙΘ. 16

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κληρὸν καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾷ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Μητροπολ. Βοδενῶν ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίης)
† Ὁ Ἀρχιεραρχιερατεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ἡ συνδρομὴ προκαταβάλλεται ἀποστελλομένη πρὸς τὸν ταμίαν.

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρὸς τοὺς συνδρομητὰς ἡμῶν—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά—
Σχέσις τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας πρὸς τὴν παλαιὰν διαθήκην
καὶ ἡ σημασία αὐτῶν· ὑπὸ Θεοδώρου Εὐστρατιάδου—Ἀνα-
γραφὴ ὕμνων καὶ ἐγκωμίων εἰς τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν· ὑπὸ Ἀλ.
Λαυριώτου—Δικαστικαὶ Ἀγγελίαι—Παράρτημα «Εὐαγγελικὰ
καὶ διδάγματα».

ΤΟΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙΣ ΗΜΩΝ

Ἀπὸ τῆς εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἀ-
ναρρήσεως τῆς Α. Θ. Π. τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν
δεσπότη καὶ πατριάρχου κκ. Ἰωακείμ, ἡ
«Ἐκκλησ. Ἀλήθεια» ἐδιπλασιάσθη καὶ ἐτρι-
πλασιάσθη τὸν ὄγκον, ὑποβάλλομένη ἔκτο-
τε εἰς δαπάνας καὶ ταχυδρομικὰ τέλη δι-
πλάσια, καθὸ παρέχουσα πρὸς τοῖς ὀγδοή-
κοντα σχεδὸν κατ' ἔτος τυπογραφικοῖς φύλ-
λοις, ἀντὶ τῶν ἄλλοτε πεντήκοντα, καὶ ἰδιαί-
τερα παραρτήματα, ὡς τὸν «Χαρακτῆρα τοῦ
προτεσταντισμοῦ» καὶ τὰ «Εὐαγγελικὰ δι-
δάγματα», κατ' ἔτος συγκροτοῦντα τοῦλάχιστον
εἴκοσιν ἔτι τυπογραφ. φύλλων μεγάλων
περιεχόμενον. Παρὰ δὲ τὰς ὑλικὰς ταύτας
θυσίας, εἰς ἃς καθ' ἑκάστην ὑποβάλλεται τὸ
ἐκκλησιαστικὸν φύλλον, ἡ ἔτησία αὐτοῦ συν-
δρομὴ ἔμεινεν ἡ αὐτή. Ἐνῶ δὲ αἱ ὑλικαὶ αὐ-
ταὶ ἀνάγκαι εἰσὶν ἐπιτακτικαὶ καὶ ἐπείγου-
σαι, χρήζουσαι ἀμέσου θεραπείας, ἐν τούτοις

πολλοὶ τῶν συνδρομητῶν ἡμῶν ἐξακολουθοῦσι
καθυστεροῦντες τὴν πρὸς τὸ ταμεῖον τοῦ φύλ-
λου ἔτησίαν αὐτῶν συνδρομὴν, παρὰ τὰς ἐπα-
νειλημμένως πρὸς αὐτοὺς γινομένας ὑπομνή-
σεις καὶ προτροπὰς πρὸς ἔγκαιρον καταβολὴν
τῶν ὀφειλομένων.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ τοιαύτη ἀκηδία καὶ κώφευ-
σις περὶ τὴν ἀπότισιν τῶν καθυστερουμένων
διακυβεύει αὐτὴν τὴν καὶ ὑπαρξίν τοῦ μόνου
παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικοῦ φύλλου, παρακα-
λοῦμεν αὐτοὺς ὅπως σπεύσωσι ν' ἀποστείλω-
σι τὰς ὀφείλας αὐτῶν μέχρι τέλους προσεχοῦς
ιουνίου· ἄλλως ἡ εἰσπραξις ἐνεργηθήσεται διὰ
πατριαρχικῶν κλητῆρων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Ἀπὸ τῆς τρίτης τῆς πα-
ρούσης ἐβδομάδος ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐπανελάβε
τὰς ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τοῦ ἁγίου πάσχα διακοπεί-
σας ἐργασίας αὐτῆς. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ συνεδρίᾳ
ἀνέλαβον τὰ συνοδικὰ καθήκοντα αὐτῶν καὶ οἱ
νέοι συνοδικοὶ σεβασμ. μητροπολίται Μιτυλή-
νης καὶ Διδυμοτείχου, οὓς ὁ παναγιώτατος
κουμηνικὸς πατριάρχης προσηγόρευσε καταλλή-
λως, ἀπῆντησε δ' ὁ πρῶτος τούτων τὰ δέοντα. —
Τὸν σεβασμ. μητροπολίτην Μιτυλήνης ἐπεσκέψα-

το προχθές ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμέν. πατριάρχης, ἐπὶ τῇ εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν αἰσία ἀφίξει αὐτοῦ.

Δ. Ἐθνικὸν Μικτὸν Συμβούλιον. — Μέλη κληρικὰ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου διωρίσθησαν κατὰ τὴν συνοδικὴν τῆς τρίτης συνεδρίας οἱ σεβασμ. μητροπολίται Μιτυλήνης κ. Κυρίλλος καὶ Διδυμοτείου κ. Φιλάρετος, οἵτινες, τὰ ἐπὶ τούτῳ πατριαρχικὰ πιττάκια λαβόντες, μετέσχον τῆς τοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν προχθές τετάρτην δικαστικῆς συνεδρίας, προσφώνησαντος αὐτοὺς δεόντως τοῦ σεβασμ. προέδρου μητροπολίτου Νεοκαισαρείας κ. Ἀλεξάνδρου, ὃ συμφώνως ὡμίλησε λίαν καταλλήλως ὁ Ἐξ. Κωνσταντῖνος Βαϊάννης ἐφέντης, ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρώτου τῇ τάξει ἐκ τῶν διορισθέντων σεβασμ. μητροπολίτου Μιτυλήνης κ. Κυρίλλου.

Μητροπολίται Σάμου καὶ Βάρνης. — Οἱ πανιερώτατοι μητροπολίται Σάμου κ. Κωνσταντῖνος καὶ Βάρνης κ. Πολύκαρπος ἠγγείλαν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι μὲν πρῶτος τηλεγραφικῶς, ὁ δὲ δεύτερος δι' ἐπιστολῆς, ὅτι αἰσίως ἀφίκοντο εἰς τὰς οἰκείας ἐπαρχίας καὶ ἐγκαρλίου ἔτυχον ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τῶν ποιμνίων αὐτῶν.

Ἐξαρχία Μετσόβου. — Ὁ εἰς Μέτσοβον ἐξαρχικῶς ἀποσταλὲς πρὸ τινος πανοσιολ. δευτερεύων κ. Παρθένιος Βαρδάκας διεβίβασε τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκθέσεις καὶ τηλεγραφήματα σχετικὰ πρὸς τὴν αὐτόθι ἀποστολὴν αὐτοῦ. Τῶν ἐγγράφων τούτων ἀναγνωσθέντων ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς τρίτης, ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινεν ὅπως πρὸ πάσης ὀριστικῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἀναμένῃ καὶ τὴν ἐξελεγκτικὴν τοῦ αὐτοῦ ἐξάρχου ἐκθεσὶν περὶ τῶν τέως διαχειριζομένων τὰ τῆς πατριαρχικῆς ἐξαρχίας Μετσόβου.

Κληροδοτήματα ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς Σιατίστης. — Ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐγκατεστημένος ἀξιότιμος κ. Δημ. Σαχίνης ἐδήλωσε προσφάτως τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι δύο ἀποθανόντες ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἥτοι ὁ θεῖος αὐτοῦ ἀοιδιμος Θεόδωρος Χατζῆ Ἰωαννίδης, ἐν Βουδαπέστη, καὶ Νικόλαος Λαζάροβικ ἐν Βελιγραδίῳ τῆς Σερβίας, διέθηκαν διὰ ἐγκύρου διαθήκης αὐτῶν ὁ μὲν πρῶτος ὀκτὼ χιλιάδας φράγκων, ὁ δὲ δεύτερος ἀνάλογον ποσὸν, ὅπως οἱ τόκοι τῶν ἐν Τραπεζῇ κατατεθειμένων τούτων κληροδοτημάτων διανέμονται κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ ἁγίου Πάσχα εἰς τοὺς πτωχοὺς τῆς πόλεως Σιατίστης, γενετείρας τῶν διαθετῶν.

Ἐπειδὴ ὁμως οἱ ἔφοροι τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς εἰρημένης πόλεως, οἷς ἐστὶν ἐμπεπιστευμένη ἡ κατὰ τὴν ἱερὰν θέλησιν τῶν διαθετῶν χρησιμοποίησις τῶν τόκων, ἀναλίσκουσι τὰ χρήματα ταῦτα εἰς ἄλλους σκοποὺς, ὁ κ. Σαχίνης, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης, ὥρισεν ἐσχάτως εἰδικὴν ἐπιτροπὴν ἐποπτεύουσαν ἐν τῷ μέλλοντι τὴν συνωδὰ τῇ θελήσει τῶν διαθετῶν, διανομὴν τῶν τόκων τῶν εἰρημένων κληροδοτημάτων· ἐφ' ᾧ καὶ ἠτήσατο παρὰ τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος, ἐν τῇ χθεσινῇ συνεδρίᾳ, ἀπεδέξατο τὴν αἴτησιν ταύτην.

Αἱ ἀρπαγεῖσαι μοναὶ καὶ τὰ ἀκίνητα αὐτῶν. — Γνωστὸν ἀπὸ πολλοῦ ὅτι οὐκ ὀλίγα τὸν ἀριθμὸν εὐαγῆ καθιδρύματα καὶ κτήματα ἀνήκοντα αὐτοῖς ἀδιαφιλονεικῶς καὶ ὄντα περιουσίαι ἀναμφισβήτητοι τῶν ὁμογενῶν κοινοτήτων Ἀγχιάλου, Βάρνης, Πύργου καὶ Φιλίππουπόλεως, βία κατέσχον καὶ ἐνοσφίσαντο διάφορα ἐκάστοτε ὄργανα τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως, μέγα μὲν οὕτω καὶ κατάφωρον διαπράττοντα ἀδίκημα πρὸς τὰς κοινότητας ταύτας, εἰς πολλὴν δὲ οἰκονομικὴν δυσπραγίαν ἐμβάλλοντα καὶ προβληματικὴν ὅλως καθιστώντα τὴν ὑπαρξίν τῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ λοιπῶν ἱερῶν καθιδρυμάτων τῶν ἐν λόγῳ ὀρθοδόξων κοινοτήτων. Τὴν λυπηρὰν ταύτην κατάστασιν λαβοῦσα ὑπ' ὅψιν ἡ Ἐκκλησία, διὰ τακριρίου τῆς Α. Θ. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἐπεκαλέσατο τὴν ἐπέμβασιν τῆς σεβαστῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως παρὰ τῇ ἡγεμονικῇ κυβερνήσει ὅπως ἀποδοθῶσι τὰ ἀρπαγένητα τοῖς δικαιούχοις.

Ἀντεπισκέψεις. — Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἀποδιδούς τὰς ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τοῦ πάσχα γενομένας αὐτῷ ἐπισκέψεις, μετὰ τὰς τῇ παρασκευῇ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς (11 μεσοῦντος) πρὸς τοὺς ἀρμενίους πατριάρχας, ἐπεσκέψατο τῇ κυριακῇ (13) τὸν σεβασμ. μητροπολίτην Δέρκων κ. Καλλίνικον ἐν Θεραπειοῖς, τὸν Ἐξ. ἄρχοντα Μ. λογοθέτην Σταυράκην βένιν Ἀριστάρχην ἐν Νεοχωρίῳ, καὶ τὸν Ἐξ. ἀρχιμεταφράστην τῶν ἀνακτόρων Ἀλέξανδρον Καραθεοδωρῇ πασᾶν ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι.

Μονὴ Παντοκράτορος καὶ ὁκλήτη Προφήτου Ἡλίου. — Οἱ ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου διορισθέντες πραγματογνώμονες ἀρχιτέκτονες κκ.

Λέων Καζανόβας καὶ Σταῦρος Χρηστίδης, οἱ μεταβάντες εἰς Ἅγιον Όρος ὅπως μετὰ τοῦ τρίτου ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνάξεως ὑποδειχνησομένου καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ πανοσιολ. προηγουμένου κ. Χρυσοστόμου Λαυριώτου ποιῶσονται τὴν προσήκουσαν ἐπὶ τόπου μελέτην, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ὑπὸ τῆς σκῆτης τοῦ προφῆτου Ἡλίου ἀνεγειρόμενον κτίριον τοῦ νοσοκομείου, ἐκπληρώσαντες τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολὴν, ἐπανέκαμψαν τῇ δευτέρᾳ ἐνταῦθα καὶ ὑπέβαλον τὴν οἰκίαν ἐκθεσιν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ.

Κλήτευσις ἱερέως. — Συνελεύει ἐπιστολῆς τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Λέρου καὶ Καλύμνου κ. Ἰωάννου, ἐκκλητεύθη ὅπως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὁ αὐτόθι ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰάκωβος Χάχλος.

Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον. — Ἐν τῇ σημερινῇ συνεδρίᾳ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἐξελέγη πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῶν ἐράνων Ἐπιτροπῆς ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Μιτυλήνης κ. Κύριλλος ἀντὶ τοῦ τέως τοιοῦτου ἀγίου Λιτίσης.

Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ διωρίσθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Διδυμοτείχου καὶ τοῦ κ. Γιάγκου βέν. Ἰωαννίδου ἐντεταλμένη, συμφώνως τῇ προηγουμένως ληφθείσῃ ἀποφάσει, τὴν ἀνακάλυψιν τῶν πρωταιτίων τῶν γενομένων ἐν Ταταούλοις ταραχῶν καὶ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως.

Ὁμοίως ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ ἐπεψηφίσθη ὁ τῶν ἐθνικῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων ἀπολογισμὸς τοῦ 1902 καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1903.

Ὡσαύτως διωρίσθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ σεβασμ. ἀγίου Ἡλίουπόλεως καὶ τῶν κκ. Ἀλ. Σινιόσγλου καὶ Π. Χρυσοῦ πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1902 τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου.

Ἐπισκέψεις. — Τῇ τρίτῃ ἐπισκέψαντο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ α' γραμματεὺς τῆς ἐνταῦθα ρωσικῆς πρεσβείας κ. Π. Μαντούρωφ ἐν συνοδείᾳ τοῦ β' γραμματέως πρίγκηπος Τρουβετσκόη καὶ ὁ ἐνταῦθα πρωτοερεὺς τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας αἰδεσιμ. κ. Μάρκος Σουζήβου.

Φιλόμουδος δωρεά. — Ὁ ἐν Ἀθήναις παρεπιδημῶν εὐεργέτης τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου κ. Εὐστάθιος Εὐγενίδης ἀπέστειλεν ἐσχάτως πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην 36 ἀντίτυπα τοῦ Ε' τόμου τῆς ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς νομισματολόγου καὶ διευθυντοῦ τοῦ ἐθνικοῦ νομισματικοῦ Μουσείου τῶν Ἀθηνῶν κ. Ι. Σβορώνου ἐκδομένης ἐν Ἀθήναις σπουδαιο-

τάτης «Διεθνὸς ἐφημερίδος τῆς νομισματικῆς ἀρχαιολογίας» (journal internationale d'Archéologie Numismatique) παρχαλῶν ὅπως ἡ Α. Θ. Π. διανείμῃ ταῦτα δωρεὰν πρὸς ἐκείνους τῶν σεβασμίων ἀρχιερέων τοῦ Οἴκου. Θρόνου, οἵτινες ἀσχολοῦνται περὶ τὴν συλλογὴν τῶν ἀρχαίων νομισμάτων. Ἡ δωρεὰ αὕτη τοῦ κ. Ε. Εὐγενίδου τεκμηριούσα τὴν ἀγάσθην αὐτοῦ μέριμναν ὑπὲρ τῆς ἐπιδόσεως καὶ προκοπῆς τῶν νομισματολογικῶν μελετῶν τυγχάνει ἀξία πολλοῦ ἐπαίνου.

ΣΧΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑΝ ΔΙΑΘΗΚΗΝ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΩΝ*

Ἐκ τῶν λεγθέντων ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας εὐχερῶς συναγεται ὅτι ἡ σχέσις αὐτῆς πρὸς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην εἶνε στενωτάτη. Πρῶτον, διότι «ὁ αὐτὸς Θεός, κατὰ Κλήμεντα λέγει, ἀμφοῖν ταῖν Διαθήκαιν (Π. καὶ Ν.) γορηγός, ὁ καὶ τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας δοτὴρ τοῖς Ἕλλησι» (VI 285). ὅθεν οἱ Ἕλληνες φιλόσοφοι παρίστανται ὡς τὰ ὄργανα, δι' ὧν ὁ Θεὸς ἀνακοινῶι εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν θεῖαν αὐτοῦ βουλήν, καὶ καλοῦνται ὑπὸ τοῦ Κλήμεντος **οἰκεῖοι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν προφῆται**. «Καθ' ὅπερ Ἰουδαίοις σώζεσθαι ἐβούλετο ὁ Θεός, οὕτω καὶ τῶν ἐλλήνων τοὺς δοκιμωτάτους **οἰκεῖους αὐτῶν τῇ διαλέκτῳ προφῆτας** ἀναστήσας, ὡς οἱ αὐτοὶ ἦσαν δέχεσθαι τὴν παρὰ Θεοῦ εὐεργεσίαν, τῶν Ἰουδαίων ἀνθρώπων διέκρινε (VI 265). Δεύτερον ἀμφοτέρω ταῦτα, ἡ τε Παλαιὰ Διαθήκη καὶ ἡ ἐλληνικὴ φιλοσοφία τείνουσιν εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, τὴν προπαρασκευὴν τοῦ ἐλληνικοῦ καὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς χριστιανικῆς πίστεως. «Ἡ ἐλληνικὴ φιλοσοφία, λέγει ὁ Κλήμης, **ἐπαιδαγωγεῖ τὸ ἐλληνικὸν ὡς ὁ νόμος τοὺς ἑβραίους εἰς Χριστὸν**» (Ἑβρ. I. V. 7, Γαλ. III 24). «Κατὰ καιρὸν ἐδόθη νόμος μὲν καὶ **προφῆται βαρβάρους, φιλοσοφία δ' Ἕλληνας** τὰς ἀκοὰς ἐθίζουσα εἰς τὸ κήρυγμα (VI 266). Ἀλλαγὴ δὲ ἡ ἐλληνικὴ φιλοσοφία καλεῖται **ὑποβάθρα τῆς κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίας**» (Ἑβρ. VIII 289) καὶ λέγεται ὅτι **ἀπροκατασκευάζει τὴν ὁδὸν τῇ βασιλικωτάτῃ διδασκαλίᾳ** (χριστιανικῇ) ἀμηγέπη σωφρονίζουσα καὶ τὸ ἥθος προτυποῦσα εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀληθείας τὸν τὴν πρόνοιαν δοξάζοντα (Ἑβρ. I XVI 796). Μετὰ

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 119—122.

τῆς προπαιδευτικῆς σημασίας συνδέεται καὶ ὁ σωτηριολογικὸς σκοπὸς ἑκατέρας αὐτῶν. «Ὁ Θεὸς ἰουδαίοις δόξασθαι ἐβούλετο τοὺς προφήτας διδοῦς» (VI 265). ἀλλὰ καὶ ἡ φιλοσοφία «ἦν πρὸ τῆς τοῦ Κυρίου παρουσίας εἰς δικαιοσύνην ἑλλησιν ἀναγκαία» (Εβρ. I.V 717) καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐδικαίουν ποτὲ τοὺς Ἕλληνας (IV· 816). καὶ διὰ τοῦτο χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ Κλήμεντος «ὡς οἰκεία τῶν ἑλλήνων διαθήκη» (VI VIII 288). Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἔπεται ὅτι ὡς ὑπάρχουσι κατὰ νόμον δίκαιοι οὕτω καὶ κατὰ φιλοσοφίαν· πάντες δὲ κατὰ τὸ μέτρον τῆς γνώσεως αὐτῶν θὰ σωθῶσιν εἴτε διὰ κυρήγματος τοῦ Σωτῆρος, εἴτε τῶν ἀποστόλων (VI VI 268). Διότι δίκαιος δικαίου, καθ' ὃ δίκαιος ἐστὶν αὐτὸν διαφέρει, ἐάν τε νομικὸς ᾖ, ἐάν τε ἑλλήνων· ἂν γὰρ ἰουδαίων μόνον, πάντων δ' ἀνθρώπων ὁ Θεὸς Κύριος, προσεχέστερον δὲ τῶν ἐγνωκότεων πατήρ. Εἰ γὰρ το καλῶς βιοῦν καὶ νομίμως ἐστὶ βιοῦν, καὶ τὸ εὐλόγως βιοῦν κατὰ νόμον ἐστὶ βιοῦν, ὁρθῶς δὲ οὐ βεβιωκότες πρὸ νόμου εἰς πίστιν ἐλογίσθησαν καὶ δίκαιοι εἶναι ἐκρίθησαν, δηλὸν που καὶ τοὺς ἐκτὸς νόμου γενομένους διὰ τὴν τῆς φωνῆς ιδιότητα (λόγου) ὁρθῶς βεβιωκότας, εἰ καὶ ἐν Ἄδου ἔτυχον ὄντες καὶ ἐν φρουρᾷ, ἐπακούσαντες τῆς τοῦ Κυρίου φωνῆς εἴτε τῆς αὐθεντικῆς εἴτε τῆς δι' ἀποστόλων ἐνεργούσης, ἐπιστραφήναι τε καὶ πιστεῦσαι (VI VI 169).

Τοιαύτη βιβλική καὶ εὐρυτάτη τοῦ ζητήματος ἀντίληψις ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου συγγραφέως περὶ τῆς μετὰ θάνατον τύχης τῶν ἐθνικῶν μὲν ἀλλ' ὁρθῶς διαπερανάντων τὸν βίον, ἀπορρέουσα ἀπὸ τῆς ἀκράδαντος αὐτοῦ πίστεως εἰς τὴν ἀπόλυτον δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν καθολικὴν αὐτοῦ πρόνοιαν, περιέχει μὲν τι τὸ ἐλκυστικόν, ἀλλ' ἡ τελεία ἐξίτησις ἐν τε τῇ αἰτίᾳ, τῷ σκοπῷ καὶ τοῖς ἀποτελέσματι τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας πρὸς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην ἐφαίνεται ἀντιμαχομένη πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην τὴν περιβάλλουσαν τὴν Ἀγίαν Γραφὴν διὰ τοῦ ἰδιαιτέρου χαρακτήρος τῆς θεοπνευστίας. Ὁ Κλήμης φοβούμενος ἐνδεχόμενον σκάνδαλον ἐκ τῆς τοιαύτης ἀντιθέσεως τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ πρὸς τὸ κοινὸν φρόνημα, προσπαθεῖ νὰ ὑπεκφύγῃ τὸν κίνδυνον διαγράφων διαφορὰν φιλοσοφίας καὶ ἀπυκαλύψεως¹ ἐκφραζομένην διὰ τῶν συχνάκις ὑπ'

αὐτοῦ ἐπαναλαμβανομένων ὅρων, ὅτι ἡ μὲν Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κατὰ προηγούμενον, ἡ δὲ φιλοσοφία κατ' ἐπακολούθημα (I XVII 796 V 717).

Τίς ἡ σημασία τῶν ὅρων τούτων, ὧν ἡ χρῆσις εἶνε συγνή παρὰ τοῖς στωϊκοῖς, τῷ Πλουτάρχῳ καὶ ἄλλοις καὶ δι' ὧν ὁ Κλήμης φαντάζεται ὅτι διατυποῖ διαφορὰν τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἐβραϊκῆς Διαθήκης; Ὁ Κλήμης συμφώνων μετὰ τῆς πανθομολογουμένης γνώμης περὶ τῆς θεοπνευστίας τῶν προφητῶν, ἅτε ἀποσταλέντων καὶ ἐμπνευσθέντων ὑπὸ τοῦ Κυρίου (I XVII 796), προκειμένου περὶ τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας φαίνεται θέλων νὰ παραστήσῃ αὐτὴν οὐχὶ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀμέσως ἀπορρέουσαν ἀλλ' ἐμμέτως παρεχομένην ὑπ' αὐτοῦ διὰ τοῦ ἀνθρωπίνου λογισμοῦ καὶ τῶν Γραφῶν. Τὴν αὐτὴν δὲ ἄμεσον ἢ ἐμμεσον ἐνέργειαν τῆς θείας Προνοίας ὁ Κλήμης ἐκφράζει ἐνταῦθα διὰ τῶν ὅρων κατὰ προηγούμενον καὶ «κατ' ἐπακολούθημα», εἰς οὓς ἄλλας ἀλλαχοῦ παρέχει σημασίας². Οὐ μόνον ἐν τῷ τρόπῳ τῆς ἀνακοινώσεως τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ποσῷ καὶ τῇ καθαρότητι τῆς ἀνακοινουμένης ἀληθείας, διαφέρουσιν ἢ τε Παλαιὰ Διαθήκη καὶ ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφία. Ἡ μὲν πρώτη περιέχει πληρέστερον καὶ σαφεστέραν τὴν ἀλήθειαν, διότι «παρ' ἐβραίοις οἱ προφῆται δυνάμει Θεοῦ καὶ ἐπινοίᾳ» ὡμίλησαν. Τῆς δὲ φιλοσοφίας, ἅτε ἐκ τῆς θείας Γραφῆς λαβούσης τὸ ἐμπόρευμα, (ὅπερ ὅμως ἐν ὀλίγοις φαντάζεται), τὸ φῶς τῇ ἐκ θρυαλλίδος ἔοικε λαμπηδόνι, ἢν ἀνάπτουσιν ἄνθρωποι παρὰ ἡλίου κλέπτοντες ἐντέχνως τὸ φῶς (V 52). Δι' ὃ καὶ τὸ περιεχόμενον ταύτης «πεπλανημένον» τυγχάνει ἐνίοτε ὡς παραπιπτούτης «τὸ ἐπιχεκρυμμένον τῆς προφητικῆς ἀληγορίας μὴ συνιείτης» (V 52). Πλὴν τούτων ὁ Κλήμης διατυποῖ καὶ ἑτέραν διαφορὰν ἐγκειμένην ἐν τῇ σωτηρίᾳ τῶν δικαίων ἑκατέρου τῶν ἐθνῶν, τῶν μὲν ἐξ ἐβραίων εὐαγγελιζομένων καὶ σωζομένων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, τῶν δὲ ἐκ τῆς φιλοσοφίας διὰ τῶν ἀποστόλων (I 869).

Ἀλλὰ πῶς συμβιβάζεται ἡ ἰδιαιτέρα αὕτη τοῦ Θεοῦ Πρόνοια πρὸς τὸν περιοῦσιον λαὸν Ἰσραὴλ μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Κλήμεντος πολλάκις διακηρυχθείσης διδασκαλίας περὶ τῆς ἀπροσωπολήπτου τοῦ

1. Πάντων αἴτιος τῶν καλῶν ὁ Θεός, ἀλλὰ τῶν μὲν κατὰ προηγούμενον ὡς τῆς τε Δ. τοῦ Π. καὶ τῆς Ν. τῶν δὲ κατ' ἐπακολούθημα καὶ τῆς φιλοσοφίας (717) (Φιλ. πρὸς Χερουβεὶμ 115—116).

2. Ὁ μὲν ὅρος «κατὰ προηγούμενον» ἐν ἄλλοις χωρίοις σημαίνει τὸ κύριον, τὸ πρῶτον, τὸ ἀναγκάσιον· ὁ δὲ ὅρος «κατ' ἐπακολούθημα», τὸ δευτερεῖον, τὸ βοηθητικόν, τὸ ἀπὸ τοῦ προηγούμενου ἀπορρέον.

Θεοῦ καὶ κατὰ πάντα δικαίας ἐνεργείας; Ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς λύει τὸ ζήτημα τοῦτο συμφώνως τῇ περὶ ἀναπτύξεως τῶν ἐμφύτων θρεπτικῶν σπερμάτων θεωρίᾳ αὐτοῦ. Ὁ γενάρχης τῶν ἐβραίων Ἀβραάμ, λέγει, «τὴν μετάρσιον τῶν κατὰ τὸν αέρα συμβαινόντων καὶ τὴν μετέωρον τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν κινουμένων φιλοσοφίαν μετιών (τουτέστι τὴν ἐρευνᾶν τῶν φυσικῶν φαινομένων καὶ τὴν ἀπτρονομίαν ἀσχολούμενος) Ἀβραμ ἐκαλεῖτο, ὁ μεθερμηνεύεται μετέωρος. Ὑστερον δ' ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, εἶτε τὸν **Υἱὸν ἐν πνεύματι** ἰδὼν, εἶτε **ἄγγελον ἐνδοξον**, εἶτε καὶ ἄλλως ἐπιγινούς Θεὸν κρείττονα τῆς ποιήσεως καὶ πάσης τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως, προσλαμβάνει τὸ **ἄλφα**, τὴν γινώσκιν τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου Θεοῦ, καὶ λέγεται Ἀβραάμ· ἀντὶ φυσιολόγου, σοφὸς καὶ φιλόθεος γενόμενος» (V. I 20). Ὁ Κλήμης κατὰ λέξιν σχεδὸν ἀντιγράφει ταῦτα ἐκ τοῦ Φίλωνος (Περὶ Χερουβεὶμ 108θ. 109β. Περὶ Ἀβρ. 361 C-E), δῆλον δὲ ὅτι κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ ὁ Ἀβραάμ ἀφίκετο εἰς τὴν θεογνωσίαν διὰ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ (φυσιολόγος). Ἄν δὲ λέγη ὅτι ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδε τὸν **υἱὸν ἐν πνεύματι** καὶ **ἐνδοξον ἄγγελον**, ὑπὸ ταῦτα οὐδόλως ἐννοητέον ὑπερφυσικὴν τινὰ ἀποκάλυψιν, ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ φύσει καθόλου καὶ ἰδίᾳ τὴν ἐν τῇ ἀρμονικῇ κινήσει τῶν οὐρανίων σωμάτων ἐκδήλωσιν τῆς θείας δυνάμεως τῆς μεταγαγούσης τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὰ νοητά. Διότι ἐν τῇ ἐκφράσει «υἱὸς ἐν πνεύματι» ὑπὸ τὸ πνεῦμα ὁ Κλήμης ἐννοεῖ τὴν πρωτόκτιστον σοφίαν, ἣτις ταυτίζεται μετὰ τοῦ διήκοντος τὰ πάντα «πνεύματος» τῆς στωικῆς διδασκαλίας, (V XII 132) ἢ μετὰ τοῦ «πνεύματος τοῦ Θεοῦ» τῆς φιλωνίου διδασκαλίας τοῦ ὡς «ζωτικωτάτου χαρακτηριζομένου» (Περὶ Κοσμ. 6 B-C), ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὑπὸ μὲν τὸ πνεῦμα ἐννοεῖ τοὺς ἀπαρεγκλίτους νόμους τῆς φύσεως· ὑπὸ δὲ τὸν υἱὸν τὴν ἐπικεκρυμμένως ἐνεργοῦσαν λογικὴν δύναμιν τὴν ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τῶν νόμων τούτων ἐκδηλουμένην. Διορᾷ δὲ τις τὸν **Υἱὸν ἐν τῷ πνεύματι**, διότι κατὰ Κλήμεντα «αἱ δυνάμεις τοῦ πνεύματος συλλήβδην ἐν τι γινόμεναι συντελοῦσιν εἰς τὸν Υἱόν» (V 1365). Ἐπίσης ὑπὸ τὸν «ἐνδοξον ἄγγελον» τὸ αὐτὸ ἐννοεῖ. Ὁ Κλήμης ἀρνεῖται τὸ ἀνθρωπόμορφον τῶν ἀγγέλων καὶ τὸ δυνατόν τῆς ἀνακοινώσεως ὑπ' αὐτῶν τῆς ἀληθείας διὰ σωματικῶν ὀργάνων· «οὐ γὰρ, λέγει, ὡς μηνύουσιν ἄγγελοι καθ' ὃ ἄγγελοι οὕτως ἀκούουσιν ἄνθρωποι· οὐδ' ὡς ἡμῖν τὰ ὥτα οὕτως ἐκείνοις ἢ γλῶττα·

οὐδ' ἂν ὄργανά τις δώῃ φωνῆς ἀγγέλοις, χεῖλη λέγω καὶ τὰ τούτοις παρακείμενα, καὶ φάρυγγα καὶ ἀρτηρίαν καὶ σπλάγγνα καὶ πλησσόμενον αἶρα (VI 280). Ἀλλὰ τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ ἡ ἐν τῷ οὐρανῷ ἀνθρωπόμορφος ἐμφάνει εἶνε τι ξένον τῆς διδασκαλίας τοῦ Κλήμεντος. Εἶδομεν ὅμως προηγουμένως ὅτι ὁ Κλήμης ποιεῖται λόγον περὶ ὁράτων καὶ ὁρατῶν ἀγγέλων, ἐννοῶν ὑπὸ μὲν τὸ πρῶτον τὸν **Θεῖον Λόγον** ἢ τὰς ἐπικεκρυμμένως ἐνεργοῦσας δυνάμεις αὐτοῦ ἐν τῇ φύσει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ (V 380), ὑπὸ δὲ τὸ δεύτερον τὸν ἐνσαρκωθέντα λόγον καὶ τοὺς ἡγεμονικούς ἢ παιδευτικούς. Βεβαίως οὕτε ὁ Χριστὸς, οὕτε τις τῶν ἀνθρώπων ἠδύνατο νὰ ἐμφανισθῇ τῷ Ἀβραάμ ἐν τῷ οὐρανῷ. Ἀρα ὑπὸ τὸν ἄγγελον δεόν νὰ υποθέσωμεν ὅτι ἐννοεῖ τὸν **Θεῖον Λόγον**, ὃν εἶδεν ὁ Ἀβραάμ οὐχὶ διὰ τῶν σωματικῶν ὀφθαλμῶν ἀλλὰ διὰ τῶν ὁμμάτων τῆς διανοίας ὑπερβάσης τὴν αἰσθητὴν σφαῖραν καὶ ἐπὶ τὴν αἰτίαν τῆς ὁρατῆς τάξεως ἐπαναδραμούσης. Ὁ Κλήμης οὐχὶ ἅπαξ ἀλλὰ πολλάκις ἀποφαίνεται ὅτι ἡ ὁδὸς, δι' ἣς ἀφικνούμεθα εἰς τὴν γινώσκιν τοῦ Θεοῦ εἶνε «τὰ στοιχεῖα καὶ ἡ τοῦ κόσμου διοίκησις», (Στρ. V 381), ἰδίᾳ δὲ ἡ θαυμάσιος ἀρμονία τοῦ ἐνάστρου οὐρανοῦ (VX 333)· καὶ που ὠρισμένως λέγει ὅτι ὁ Ἀβραάμ διὰ ταύτης τῆς ὁδοῦ ἐγνώρισε τὸν Θεόν (Στρωμ. 724)· καὶ ἀλλαχοῦ ὅτι ὁ γνωστικός ἐκ τῆς ἀστρονομίας γῆθεν αἰωρούμενος, τῷ **νῶ** συνυψωθήσεται τῷ οὐρανῷ, καὶ τῇ περιφορᾷ συμπεριπολήσει, ἱστορῶν αἰετὰ θεῖα καὶ τὴν πρὸς ἄλληλα συμφωνίαν, **ἀφ' ὧν ὁρμώμενος Ἀβραάμ εἰς τὴν τοῦ κτίσαντος ὑπεξανέβη γινώσκιν**. (Στρωμ. VI X. 301). Καλεῖ δὲ τὸν ἄγγελον ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς «ἐνδοξον» ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ Φίλωνος, ὅστις προσωποποιῶν τὸν Θεὸν Λόγον παρίστησιν τοῦτον δορυφορούμενον ὑπὸ δύο δυνάμεων τῆς **ποιητικῆς** καὶ τῆς **βασιλικῆς**, δι' ὧν ἐκφράζεται ἡ δημιουργικὴ τοῦ Λόγου ιδιότης καὶ ἡ ἐπὶ τῶν ποιημάτων ἄγρυπνος φροντίς καὶ παγκρατὴς δύναμις (Περὶ Ἀβραάμ 367 C. 360 A. 316 C. E.). Ὁ Ἀβραάμ λοιπὸν οὕτως ἀπὸ φυσιολόγου θεολόγος γενόμενος, τὴν ἅπαξ κτηθεῖσαν διὰ φυσικῆς ὁδοῦ ἀλήθειαν μετέδωκε κληρονομίαν εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ, οἵτινες πιστοὶ ἐμμείναντες ἐν αὐτῇ ἐρείλχυσαν ἐφ' ἑαυτοὺς, κατὰ τὸν νόμον τῆς φυσικῆς δικαιοσύνης, προτεχέστερον τὴν ἐπισκοπὴν τῆς θείας προνοίας, ἢ τὰ ἄλλα ἔθνη, Ἐντεῦθεν ἡ θεοπνευστία τῶν προφητῶν τοῦ ἐβραϊκοῦ ἔθνους δὲν εἶνε τι ἐξαιρετικόν

ἀλλὰ καρπὸς τῆς ἐλευθέρου αὐτῶν περὶ τὰ νοητὰ συντόνου ἀτυχίας, ἢ ὁποῖα μέγα συμβάλλεται ἀπρὸς τὸ τὰ δέοντα ὁρᾶν, (Στρ. VI 728). Πᾶσι πάντα ἴσα κεῖται παρὰ τῷ Θεῷ, λέγει ὁ Κλήμης, καὶ ἔστιν αὐτὸς ἀμεμπής· Ἐλεεῖται δὲ ὁ δυνάμενος καὶ ὁ βουλευθεὶς ἰσχύει (VII 425). Ὁ Σωτὴρ πρὸς ὅσον ἐπιτηδειότητος ἕκαστος εἶχε τὴν ἑαυτοῦ διένειμεν εὐεργεσίαν ἑλλησι τε καὶ βαρβάρους, ἐξαιρέτως δὲ τοῖς ἐξαιρέτως πεπιστευκότι (VII 409). Ἄν λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ὑπέρησαν τῶν βαρβάρων καὶ δὲν εὖρον τελείως τὴν ἀλήθειαν, προσμαρτυροῦσι μὲν τὴν δύναμιν αὐτῆς οὐκ ἀποκεκρυμμένην, σφᾶς δὲ αὐτοὺς ἐλέγχουσιν ἀθηνεῖς οὐκ ἐπικόμενοι τοῦ τέλους (Προτρπ. 184). Ἄλλ' ἂν ἐπὶ τοιαύτης βάσεως ἐδράζεται ὁ νόμος τῆς θεοπνευστίας, τίνα λόγον τότε κέκτηνται οἱ ὅροι κατὰ **προηγούμενα** καὶ κατ' **ἐπακολούθημα**, δι' ὧν ὁ Κλήμης θέλει νὰ προτοιορίσῃ διακρίναν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς ἀγιογραφικῆς καὶ φιλοσοφικῆς ἀληθείας; Ἀναμφισβόλως οὐδεμίαν· καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸς ὁ Κλήμης ἀμέσως κατωτέρω παρατηρεῖ ὡς· «τάχα δὲ καὶ **προηγούμενος** τοῖς ἑλλησιν ἐδόθη φιλοσοφία τότε πρὶν ἢ τὸν Κύριον καλέσαι καὶ τοὺς Ἕλληνας» (I V 717). Διὰ τῆς δηλώσεως ταύτης ὁ Κλήμης διαλύει καὶ τὸ τελευταῖον φάσμα τῆς διακρίσεως ἐν τῷ τρόπῳ τῆς ἀνακοινώσεως τῆς ἀληθείας, καὶ ἐξισούμενος τέλεον τὰς φιλοσοφικὰς ἀληθείας πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς θείας ἀποκαλύψεως ἀντλεῖ ἐλευθέρως ἀπὸ τῶν ἐλλήνων φιλοσόφων ὅτι θεωρεῖ σύμφωνον πρὸς τὰς Γραφάς. Ὁ δὲ ἐν ταῖς πρᾶξεσι τῶν ἀποστόλων στίχος τοῦ Ἀράτου³, ὁ ἱαμβος ὁ ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῇ⁴ (25, 32-33) καὶ ἡ παράθεσις ἐν τῇ πρὸς Τίτον ἐπιστολῇ τῶν περὶ Κρητῶν ὑπὸ τοῦ Ἐπιμενίδου λεγομένων, χρησιμεύουσιν ὡς ἐπιχειρήματα, δι' ὧν δικαιολογεῖ καὶ καθαγιάζει, οὕτως εἰπεῖν, τὸ τολμηρὸν ἐγγείρημα αὐτοῦ ὁ ρηξικέλευθος ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεύς.

Ἐκ τῶν λεχθέντων συνάγεται ὅτι ἀμφοτέραι αἱ Διαθῆκαι τ. ε. ἡ ἐβραϊκὴ καὶ ἡ ἑλληνικὴ συμπίπτουσι μὲν ἀρχικῶς ἐν τῇ πηγῇ, καὶ τῷ προπαί δευτικῷ καὶ τῷ σωτηριολογικῷ αὐτῶν χαρακτῆρι, διακρίνονται δὲ κατὰ τὴν ποσότητα τῆς περιεχομένης ἀληθείας καὶ τὸν τρόπον τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης. Ἀλλὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο διακριτικὸν γνώ-

ρισμα καθαιρεῖ αὐτὸς ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς ἀξιῶν ὅτι ἡ ἀλήθεια παρέχεται ὑπὸ τῆς θείας ἀγαθότητος καὶ δικαιοσύνης ἐκάστῳ ἔθνει καὶ ἀνθρώπῳ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἀξίας αὐτοῦ. «**Μία** τῷ ὄντι **Διαθήκη**» λέγει ὁ Κλήμης ἐν συντόμῳ ἐκφράζων ὁλόκληρον τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπὶ τούτου τοῦ ζητήματος», ἡ **σωτήριος** ἀπὸ καταβολῆς κόσμου εἰς ἡμᾶς διήκουσα κατὰ διαφόρους γενεάς τε καὶ τρόπους **διάφορος εἶναι τὴν δόσιν ὑποληφθεῖσα**. Ἀκόλουθον γὰρ εἶναι **μίαν** ἀμετάθετον **δόσιν σωτηρίας** παρ' ἐνὸς Θεοῦ ποικιλοτρόπως ὡρελοῦσαν, **δι' ἣν αἰτίαν τὸ μεσότοιχον αἵρεται, τὸ διορίζον** τὸν Ἰουδαῖον τοῦ Ἕλληνα εἰς περιούσιον λαόν· καὶ οὕτως ἄμω εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καταντῶσι» (VI 328). Ἡ αἰτία λοιπὸν, διὰ τὴν ὁποῖαν Ἰουδαῖοι τε καὶ Ἕλληνες ἐνοῦνται ἐν τῇ πρὸς Χριστὸν πίστει ἔγκειται ἐν τούτῳ ὅτι ἡ σωτήριος τοῦ Θεοῦ Διαθήκη ἦτο μία δι' ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἥς μετέχον μὲν διαφόρως καὶ ἀτελῶς τὰ διάφορα ἔθνη καὶ ἄτομα κατὰ τὴν ἰδίαν ἀξίαν ἐν διαφόροις καιροῖς, μεταλαμβάνουσι δ' αὐτῆς τέλεον οἱ πάντες ἐν τῇ δι' αὐτοῦ τοῦ ἐνσαρκωθέντος Λόγου γενομένη ἀποκαλύψει, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω.

(ἔπεται συνέχεια)

Θεόδωρος Εὐστρατιάδης

ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΜΝΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΩΜΙΩΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΕΥΦΗΜΙΑΝ*

Μακαρίου Θεοδώρου τοῦ Βέδωνος Ἐγκώμιον εἰς τὴν ἁγίαν καὶ πανεύφημον μεγαλομάρτυρα Εὐφηνίαν.

Τίς οὖν ἔπαινος ἱστοτάτιος τῇ μάρτυρι προσαχθήσεται; Ποίαις δ' ἂν τις εὐφημίαις χρήσαιο πρὸς τὸ τοῦ λόγου τῷ μεγέθει τῶν ταύτης ἄλλων συνυψωθῆναι. Εἰ γὰρ αὕτη πᾶν τὸ γεῶδες καὶ ὑλικὸν πρὸς αὐλίαν μετεστοιχείωσε, τοῦ σαρκικοῦ πάχους τὰς τῶν βρυσανιστηρίων ὀνύχων ἀκμαῖς ἀπολεπτυνθέντος, καὶ τοῦ σωματικοῦ ἀνδριάντος διὰ πλειόνων ξισμάτων καὶ χωνευτηρίων ἐκκαθαρθέντος καὶ παντὸς ἐμπαθοῦς καὶ κιβόηλου στίγματος ἀπαλλαγέντος, καὶ ὅλη πρὸς τὴν ἀγγελικὴν τάξιν καὶ φύσιν, εἰ μὴ τολμηρὸν εἰπεῖν, μετεποιήθη καὶ ἀνεκράθη συναναπτῆσα τοῦ νοῦ τῷ πτερῷ, καὶ

3. Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμὲν (V 153).

4. Φθειρουσιν ἤθη χρηστ' ὁμιλίας κακαῖ (I 760).

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 139—140.

ὥσπερ συνουσιωθεῖσα καὶ συγκραθεῖσα ταῖς πρώ-
ταις φύσεσι, πόσης ἄρα δεῖ τῆς ἐλλάμψεως καὶ
τῆς τελειοτέρας πρὸς τὸ θεῖον ροπῆς τε καὶ νεύ-
σεως ὡς περὶ τούτων φιλοσοφῆσαι καὶ διερευνῆσαι
τὰ οὕτω πανθύμαστα καὶ ὑπερφυῆ τῆς μάρτυρος
ἀριστεύματα, καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπερανφικισμένα
φύσεως; Ὑμνησεν οὖν αὐτὴν Σολομών πρὸ ἡμῶν,
ἅτε παρὰ Θεοῦ σοφισθεῖς, καὶ τῶν μελλόντων τὴν
δῆλωσιν ἐνεργούμενος. Ἐπεὶ γὰρ θεσληπτούμενος
προεμεμύητο τὰ τῆς πανευφήμου διὰ Χριστὸν πα-
λαίσματά τε καὶ τρόπαια, καὶ τὰς ποικίλης καὶ πο-
λυείδεις βασάνους, δι' ὧν οὐδὲν τῶν ταύτης ἱερῶν
μελῶν ἔξαθλον ἢ ἀκόλαστον κατελείπειτο, αὐτὸς
δι' ἑαυτοῦ πρέπουσιν ἐγκωμίοις ταῦτ' ἀπεσεμνύ-
νατο καὶ ἀπεθείασε, τί φάσκων καὶ πόθεν τῶν ταύ-
της ἐπαίνων ἀρχόμενος; Κεφαλὴ σου ἐπὶ σέ ὡς
Κάρμηλος, καὶ πλοκεῖον αὐτῆς ὡς πορφύρα· τρί-
χωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν αἱ ἀναβαίνουσιν
ἀπὸ Γαλααδ· τράχηλός σου ὡς πύργος ἐλεφάντινος
καὶ ὡς λίμναι Νεεσεβῶν· μυκτὴρ σου ὡς πύργος
τοῦ Λιβάνου καὶ ὡς σπαρτίον κόκκινον· χεῖλη σου
κηρίον ἀποστάζουσι καὶ μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν
γλῶσσάν σου· ὠραία ἡ ὄψις σου καὶ ἡδεῖα ἡ λα-
λιά σου· σιαγῶνές σου ὡς φιάλαι ἀρωμάτων φύου-
σαι μυρεψικά· χεῖρές σου торνευταί· μέγεθός σου
τῷ φοίνικι ὅμοιον καὶ ὅτμηι ἱματίων σου ὑπὲρ
πάντα τὰ ἀρώματα. Ταῦτα εἰ καὶ διὰ συνήθων καὶ
καθωμιλημένων ρημάτων καὶ ἡμῖν οἰκείων συντέ-
τακται, ἀλλὰ κρυπτὴν τινα καὶ μυστικὴν καὶ εἰς
τὰ βάθη τοῦ πνεύματος διαβαίνουσιν τὴν ἀναγω-
γὴν κέκτηνται. Διὰ μὲν γὰρ τοῦ Καρμήλου τὸ
ὑψηλὸν καὶ ὑπερναβεδικὸς τῶν ταύτης νοημάτων
ἀποθειάζεται, διὰ δὲ τῆς τοῦ πλοκείου πορφύρας τὸ
βασιλικόν τε καὶ ἀρχικόν καὶ μηδενὶ τῶν σαρκικῶν
δεδουλωμένον παθῶν· καὶ διὰ μὲν τῶν ἀπὸ τοῦ
Γαλααδ ἀναβαίνουσιν αἰγῶν τὸ κατὰ ψυχὴν θεο-
πτικὸν καὶ αὐξητικόν· τοιαύτη γὰρ ἡ Γαλααδ· διὰ
δὲ τοῦ κηροῦ καὶ τοῦ μέλιτος καὶ γάλακτος τὸ ἡδὺ
καὶ τρόφιμον τῶν διδασκαλικῶν αὐτῆς παλαιέ-
σεων· καὶ δὲ καὶ διὰ τῶν πύργων τὸ ὑπερνεστη-
κὸς καὶ ἀταπείνωτον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, στερρόν τε
καὶ πάγιον πρὸς τὴν τῶν βασάνων ἐπαγωγὴν· τῆς
λίμνης καὶ τοῦ ἐλεφαντίνου καὶ τοῦ Λιβάνου τὸ κα-
θαρόν καὶ εὐῶδες τοῦ ταύτης βίου διασημαινόντων.
Ἄλλ' οὐδὲ τ' ἄλλα τὰ πρὸς ἔπαινον παραλειφθέντα
τῷ βασιλεῖ εὐρίσκω κενῶς εἰρημένα· ταῦτα γὰρ
πάντα σημαντικὰ καὶ παραστατικὰ τῆς τε καθαρό-
τητος αὐτῆς καὶ πρὸς τὸ θεῖον ἰσορρόπου νεύσεως,

τοῦ τε ἀνατακτικοῦ πρὸς τὸ θεῖον ἔρωτος καὶ πολυ-
πληθοῦς τῶν ἐκ κοιλίας αὐτῆς ἀπορρεόντων ζών-
των ὑδάτων· ἀλλὰ καὶ τοῦ στεροῦ καὶ ἀπαρα-
θραύστου τῆς ἐνστάσεως μετὰ τῆς λαμπρᾶς ὁμο-
λογίας· ἔστι δὲ καὶ τῶν δεκτικῶν τῆς ψυχῆς δυνά-
μεων τῆς ἄνωθεν ἐπιλάμψεως· καὶ πρὸς τούτοις
τὴν δι' ἄθλων καὶ πόνων ἀναδοθεῖσαν αὐτῆς πνευ-
ματικὴν εὐωδίαν καὶ εἰς ψυχὰς διαβαίνουσιν. Οὕ-
τως οὐδὲν τῶν ταύτης ἀθύμαστον· οὐδὲν ἀδόξα-
στον· οὐδὲν ταπεινὸν καὶ χαμαιζηλον. Πάντα θεῖα·
πάντα πνευματικά· πάντα τοῖς θησαυροῖς τῆς οὐρα-
νίου σοφίας ἐναποκείμενα.

Καλὸν οὖν τὰ ταύτης περιφανῆ ἀριστεύματα καὶ
πρὸς τὰς ἀλήπτως πάλαι βεβιωκυίας παραβαλεῖν,
καὶ γνῶναι τῇ παραθέσει τῆς ἡμετέρας μάρτυρος
τὸ κατὰ πᾶσαν ὑπεροχικόν τε καὶ ὑπερκείμενον·
οἷον τὴν Μωσέως σύγγονον Μαριάμ, τὴν Σάρραν,
τὴν Ρεδέκκαν καὶ Ἰουδὴθ, τὴν Ἰαήλ, τὴν Δεβό-
ραν, τὴν Ἄνναν καὶ τὰς ἄλλας, ὅσαι, τῷ νομικῷ
συντραφεῖσαι γράμματι, τὴν εἰς Θεὸν εὐσέβειαν
προῦκριναν· τῆς μὲν γὰρ τὴν νικητὴν ἦσεν ὥδην
ἄρδην ἀπολωλότας τοὺς ταύτης τυράννους ὀρώσα,
τῆς δὲ τὸ εἰς Θεὸν εὐέλπι καὶ πρὸς αὐτὸν ἀνατατι-
κόν, εἰ καὶ μικρόν τι τῆς ἐλπίδος σεσάλευτο πρὸς
τὸ γεγηρακὸς ἀπιδούσης τοῦ σώματος, ὃ διὰ τῆς
ἀκραίφνου καὶ τελείας ἐλπίδος καὶ πίστεως ἡ
μάρτυς ἀντανεπλήρωσε· καὶ νῦν μὲν τῆς δὲ τὴν
τῶν πνευματικῶν τέκνων πολυγονίαν, νῦν δὲ τῆς
δὲ τὴν κατ' ἐχθρῶν σεσορισμένην νίκην καὶ τὴν
τροπαιοφόρον ἐκείνην ἀνάρρησιν, ἄλλης τὴν διὰ
πασσάλου τοῦ πολεμίου ἐκτύφλωσιν, δι' ἧς τὸ νι-
κᾶν τοῖς ὁμοφύλοις ἐδράβευσε· ἄλλης τὸ ἐν στρα-
τηγαῖς περιδέξιον καὶ προφητικῆς ἀνάπλεον χάρι-
τος· καὶ τινων μὲν τὸ πρὸς δεήσεις ἀκλινές καὶ ἐμό-
τονον, δι' ὧν τὴν παιδοποιίαν εἰς μισθὸν ἀντελάμ-
βανον· τινῶν δὲ τὴν εἰς προφήτας δεξίωσιν, δι' ὧν
δεξιούσθαι τὸ θεῖον ἐπίστευον, ὧν τὰ κάλλιστα ἐκ-
λεξαμένη καὶ ἀπομαζαμένη, ἐν ἐκ πασῶν ἀρετῶν
ἀρχέτυπον μαρτυρίας καὶ ἀθλήσεως ἑαυτὴν ἀπειρ-
γάσατο. Ἐπεὶ δὲ τῶν λεγομένων κρείττω τὰ ἐνερ-
γούμενα, καὶ τῶν παρεληλυθόντων τὰ νῦν ὑφειστώτα
καὶ ὀρώμενα, τοῖς ὑπ' ὄψιν κειμένοις ἀρκεσθέντες
μελουργήμασι, μακρὰν τοὺς συγκριτικοὺς παρωτώ-
μεθα νόμους, ἀρκεῖν αὐτὴν ἑαυτῇ πιστεύοντες πρὸς
τὸ καὶ τὰς πάλαι διαλαμψάσας ὑπερβαλέσθαι καὶ
τὰς ἔπειτα ἐπ' ἀγῶσι τοιοῦτοις θαυμάζομένας πα-
ραγκωνίσασθαι. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὅσα δι' ἀθλή-
σεως προηγωνίσαστό τε καὶ ἐπηγωνίσαστο, καὶ στή-

λην μαρτυρίας ἐαυτὴν ἀνέδειξε, καὶ ἀρχέτυπον ἀ-
ψευδὲς τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ παθεῖν αἰρουμένων καὶ
τοῖς οἰκείοις ἄθλοις τὸν ἀγωνοθέτην δοξασάντων.
Τί δὲ ὁ τῶν θαυμάτων Θεὸς καὶ τῶν δυνάμεων Κύ-
ριος, ὅς ἐστι μέγρι τούτου καὶ νεκρὸν οὕτω καὶ
ἀθαύμαστον τὸ τῆς μάρτυρος καταλέλοιπε σκῆνος;
ὅς οὐ πλέον τι τῶν νοουμένων καὶ ὁρατῶν κέν-
τευθεν ἐπεβράβευται; ὡς μὴ τοῖς ἀπτηρίκτοις κλο-
νοῦντο τὰ τοῦ λογισμοῦ διαβήματα. Οὐ δὴτα· ἀλλ'
οὕτως αὐτῆς τὸ περιδοξὸν καὶ περιφανὲς τῆς ἀγί-
ότητος κεχάριται, ὡς ὁ πατρὶς ὑποδηλώσει λόγος
σαφέστατα.

(ἔπεται συνέχεια)

Ἀλέξανδρος Ε' Λαυσιώτης

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν Δικαστήριον

Ὁ Ἀλέξανδρος Ἐμμ. Βαλαβάνης, χριστιανὸς Ὁρθόδοξος,
ὑπὸ καὶ ὁθωμανὸς καὶ τῶς μὲν ἔμπορος τεῖων καὶ κάτοικος
Κωνσταντινουπόλεως, ἤδη δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλ-
ματος, προσκαλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ
ὥραν 2 εὐρωπαῖστὶ μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς
ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς
παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι'
ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρ-
χείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγομένης ὑπὸ τῆς ἐαυ-
τοῦ γυναίκας Εὐτέρπης Α. Βαλαβάνη, τὸ γένος Ἀλ. Ἀλεξιά-
δου, χριστιανῆς Ὁρθοδόξου, ὑπηκόου ὁθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ
ἐπαγγελλομένης καὶ κατοίκου Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ
διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ διαζυγίου δικα-
σθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παρούσα κλήσις δημοσιευθήσεται τρίς κατὰ συνέχειαν
διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδόμενων φύλλων «Ἐκκλη-
σιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Μαρτίου 1903.

Ὁ πρόεδρος

† ὁ πρῶτος Δρυῖνουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον

Προσκαλεῖται ὁ Ἀλέξανδρος Βαλαβάνης, τῶς κάτοικος
Κηπόλεως, καὶ ἔμπορος τεῖων, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ
ἐπαγγέλματος, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον τετάρτην καὶ ὥραν
9 τῆς πρώτης εὐρωπαῖστὶ, μετὰ παρέλευσιν 31 ἡμερῶν ἀπὸ
τῆς πρώτης διὰ τῶν φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»
καὶ «Νέας Ἐφημερίδος» δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως,
τρὶς κατ' ἐπανάληψιν γενησομένης, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπρο-
σώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου ἐνώπιον
τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐδρεύοντος Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου,
ὡς ἐναγομένης ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Εὐτέρπης Α. Βαλαβάν-
η, τὸ γένος Ἀλεξ. Ἀλεξιάδου, ἐπὶ ἐπιστροφῇ προικός. Προ-
σεπιδηλοῦται δ' αὐτῷ ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως αὐ-

Ὁ ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

τοῦ κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὁριζουμένην δικάσιμον, ἢ κατ' αὐτοῦ
ἀγωγὴν ἐκδικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Μαρτίου 1903.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Νεοκαισαρείας ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ὁ Α' Γραμματεὺς

3

Π. Δ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΟΡΥΤΣΑΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεῖ,
δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 965 καὶ ἡμερ. 9 νοεμβρίου 1902
περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς ἐναγομένης Μαρίνας Κωνσταντίνου
κατοίκου Κορυτσᾶς, ὑπηκόου ὁθωμανῆς, ὡς νόμιμον καὶ ἀπο-
δεδειγμένην,

Κηρύττει διαλελυμένον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμε-
νον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου Σωτηρ. Ἀναστασίου,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἀλλεπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῆς ἐφημε-
ρίδος «Ἐκκλ. Ἀληθείας», δημοσιεύσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς
παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ Σωτηρίῳ Ἀναστασίου τὰ δικα-
στικά ἐξόδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως ὡς καὶ τῶν
διαζευκτηρίων ἐγγράφων ἀνερχόμενα εἰς γρόσια διακόσια (ἀριθ.
200) προκαταβαλλόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐγένετο, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη

Ἐν Κορυτσᾷ, τῇ 21 ἰανουαρίου 1903.

Ὁ πρόεδρος

3

† Ὁ Κορυττᾶς ΦΩΤΙΟΣ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν Δικαστήριον

Ἡ Εὐγενία Παναγιώτου Σαρηγιαννάκη, τὸ γένος Βάττη,
χριστιανὴ Ὁρθόδοξος ὑπὸ καὶ ὁθωμανῆς, ἄνευ ἐπιτηδεύματος,
καὶ κάτοικος Φαναρίου Κων]πόλεως, ἤδη δὲ ἀγνώστου διαμο-
νῆς, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν, καὶ ὥραν
2 εὐρωπαῖστὶ μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμε-
ρῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς
παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι'
ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρ-
χείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγομένης ὑπὸ τοῦ ἐαυ-
τῆς συζύγου Παναγιώτου Σαρηγιαννάκη, χριστιανοῦ Ὁρθοδόξου,
ὑπηκόου ὁθωμανοῦ, μηχανικοῦ ἀτμοπλοίων καὶ κατοίκου Φα-
ναρίου, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ' αὐτῆς ἀγωγὴν περὶ δια-
ζυγίου θεωρηθήσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παρούσα κλήσις δημοσιευθήσεται τρίς κατὰ συνέχειαν
διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδόμενων φύλλων «Ἐκκλη-
σιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 24 Μαρτίου 1903.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ πρ. Δρυῖνουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

2

Ὁ γραμματεὺς

ΑΡΜΟΔΙΟΣ Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ